

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobkyně: **T. H. N.**, zastoupená Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 5. 2021, č. j. 30 A 67/2019 – 23, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým krajský soud zamítl její žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 6. 2019, č. j. MV-59989-7/SO-2019. Žalovaná tímto rozhodnutím zamítla odvolání stěžovatelky a potvrdila usnesení Ministerstva vnitra ze dne 12. 2. 2019, č. j. OAM-1647-16/DP-2019, kterým bylo zastaveno řízení o žádosti stěžovatelky o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny podle § 169r odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění rozhodném pro projednávanou věc, neboť stěžovatelka ji podala na území České republiky, ačkoli k podání žádosti na území nebyla oprávněna.

[2] Stěžovatelka současně s kasační stížností navrhla, aby jí byl přiznán odkladný účinek. Tento návrh blíže odůvodnila podáním ze dne 24. 5. 2021, v němž především uvedla, že žije v ČR více než 15 let, vytvořila si zde mimořádné vazby a sociální kontakty. Žije ve společné domácnosti s manželem, dcerou a jejím nezletilým synem (vnukem stěžovatelky). Manžel pobývá v ČR na základě povolení k trvalému pobytu, dcera a vnuk jsou státními občany ČR. Nepřiznání odkladného účinku zasáhne do těchto rodinných vazeb. Došlo by ke zpřetrhání manželského svazku, nadto manžel má aktuálně problémy se srdcem, léčí se, je slabý a potřebuje podporu a péči stěžovatelky. Dále uvedla, že dcera porodila vnuka ve velmi mladém věku, jeho otec je neznámý, jak vyplývá z rodného listu, takže o něj denně pečuje především stěžovatelka (krmí ho, koupe ho, bere jej na procházky

a k lékaři). Nezletilý vnuk si ke stěžovatelce vytvořil silné citové pouto, jeho matka se o něj kvůli svému nízkému věku sama nezvládne postarat. Stěžovatelka uzavřela, že je nepostradatelnou osobou v rodině, její přítomnost na území je nezbytnou k zajištění chodu domácnosti a péče o celou rodinu (zejména o manžela a vnuka). Všichni rodinní příslušníci stěžovatelky jsou situováni na území ČR, roztržení rodiny by bylo drastickým zásahem do života všech jejích členů. K tomu doplnila, že optikou procesních práv v soudním řízení považuje za zásadní, aby byla v kontaktu s právním zástupcem a mohla se řízení osobně účastnit. Stěžovatelka k návrhu připojila řadu listin, konkrétně lékařskou zprávu jejího manžela ze dne 11. 5. 2021, rodné listy dcery i vnuka, dále kopie občanského průkazu dcery a vnuka a listinu o udělení státního občanství ČR dceři stěžovatelky.

[3] Žalovaná navrhla, aby kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek. Přitom uvedla, že v důsledku správních rozhodnutí bylo zastaveno řízení o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, neboť stěžovatelka nebyla oprávněna žádost podat na území ČR. Stěžovatelka není k pobytu v ČR oprávněna a na tom by nic nezměnilo ani přiznání odkladného účinku. To má totiž mimořádný charakter a v dané věci nejsou splněny všechny zákonné podmínky. Nevydání povolení k dlouhodobému pobytu nepředstavuje nenahraditelnou újmu, protože ta by mohla stěžovatelce vzniknout až na základě správního vyhoštění z území ČR. To by sice mohlo být důsledkem zastavení řízení o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu, ale o správním vyhoštění se vede samostatné řízení, ve kterém se posuzují dopady do soukromého a rodinného života vyhošťovaného cizince a případná správní žaloba proti rozhodnutí o správním vyhoštění má odkladný účinek ze zákona. Práva stěžovatelky v soudním řízení jsou zaručena prostřednictvím jejího zmocněného zástupce.

[4] Kasační stížnost nemá podle § 107 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom užije přiměřeně § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (v řízení o kasační stížnosti stěžovatele) nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Vzhledem k mimořádné povaze institutu odkladného účinku lze kasační stížnosti přiznat odkladný účinek pouze výjimečně, pokud stěžovatel prokáže, že újma, která mu hrozí, je reálná, není vzhledem k jeho poměrům bagatelní, nýbrž významná, a jejíž vznik je v příčinné souvislosti s výkonem či jiným právním následkem plynoucím z rozhodnutí krajského soudu (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58, č. 3270/2015 Sb. NSS; judikatura tohoto soudu je dostupná na www.nssoud.cz).

[6] Nejvyšší správní soud posoudil návrh stěžovatelky a dospěl k závěru, že stanovené podmínky splňuje. Nejvyšší správní soud přisvědčuje tvrzení stěžovatelky, že je v zájmu jejích rodinných příslušníků, aby mohla do rozhodnutí o kasační stížnosti setrvat na území ČR. Stěžovatelka konkretizovala újmu, která v důsledku jejího vycestování z území České republiky jí a její rodině bezprostředně hrozí, a předloženými listinami (viz odstavec [2] výše) existenci této hrozby i doložila. Prokázala totiž, že má v ČR funkční rodinné vazby,

pokračování

do nichž by její vycestování mohlo vážně zasáhnout. Ohrožení péče o nezletilého vnuka a nemocného manžela je v daném případě dostatečnou a reálně hrozící újmou.

[7] Nejvyšší správní soud přihlédl i k tomu, že odkladný účinek přiznal stěžovatelčině žalobě už krajský soud, byť z jiných důvodů. Pokud by tedy nyní Nejvyšší správní soud podané kasační stížnosti nepřiznal odkladný účinek, hrozilo by stěžovateli reálné nebezpečí, že bude muset ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti opustit Českou republiku. Nelze přitom spoléhat jen na to, že by stěžovatelka bez dalšího mohla získat jiný druh pobytového oprávnění. Kasační soud podotýká, že důvodem pro zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku nemůže být ani skutečnost, že k bezprostřednímu opuštění území může být stěžovatelka donucena až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění. Jak zdejší soud konstatoval například v usnesení ze dne 4. 3. 2020, č. j. 3 Azs 5/2020 – 40, nelze požadovat, aby cizinec předcházel případné nenahraditelné újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem, jímž se vystaví riziku správního vyhoštění.

[8] Návrh splňuje i zbývající podmínky stanovené v § 73 odst. 2 s. ř. s., neboť z ničeho nevyplývá, že by přiznání odkladného účinku zasáhlo do práv třetích osob, či že by bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Nejvyšší správní soud tak po posouzení stěžovatelčina návrhu dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku jsou v posuzované věci splněny, a proto v souladu s § 107 s. ř. s. kasační stížnosti odkladný účinek přiznal.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 20. července 2021

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu